

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 28 kwietnia 2009 r.

NK.II.0911-12/289/09

Rozstrzygnięcie nadzorcze

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.)

stwierdzam nieważność

§ 2 ust. 1 i 2 – z powodu istotnego naruszenia art. 67a ust. 3 w związku z art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (j.t. Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 z późn. zm.) oraz **§ 5** – jako podjętego bez podstawy prawnej, uchwały nr XXX/167/09 Rady Miejskiej w Pieńsku z dnia 30 marca 2009 r. w sprawie opłat za świadczenia w Przedszkolu Publicznym nr 1 w Pieńsku.

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 30 marca 2009 r., działając na podstawie art. 14 ust. 5 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (j.t. Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 z późn. zm.) oraz art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.), Rada Miejska w Pieńsku podjęła uchwałę nr XXX/167/09 w sprawie opłat za świadczenia w Przedszkolu Publicznym nr 1 w Pieńsku.

Uchwała ta wpłynęła do organu nadzoru dnia 3 kwietnia 2009 r.

Podejmując przedmiotową uchwałę, Rada wykorzystała przyznaną jej przez ustawodawcę kompetencję, zgodnie z którą rada gminy ustala opłaty za świadczenia prowadzonych przez gminę przedszkoli publicznych, przy jednoczesnym zastrzeżeniu regulacji art. 6 ust. 1 ustawy o systemie oświaty, zgodnie z którym przedszkolem publicznym jest przedszkole, które prowadzi bezpłatne nauczanie i wychowanie w zakresie co najmniej podstawy programowej wychowania przedszkolnego, przeprowadza rekrutację dzieci w oparciu o zasadę powszechnej dostępności i zatrudnia nauczycieli posiadających kwalifikacje określone w odrębnych przepisach.

W trakcie oceny legalności przedmiotowej uchwały organ nadzoru stwierdził, że, określając wysokość opłat za świadczenia przedszkola, Rada w **§ 2 ust. 1 i 2** przedmiotowej uchwały określiła wysokość opłat za posiłki w Przedszkolu Publicznym nr 1 w Pieńsku.

W przypadku oceny legalności przedmiotowej uchwały istotne znaczenie ma nowelizacja ustawy o systemie oświaty, dokonana mocą ustawy z dnia 25 lipca 2008 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty, ustawy – Karta Nauczyciela oraz ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. Nr 145, poz. 917), ogłoszonej dnia 8 sierpnia 2008 r. Mocą art. 1 pkt 27 tej ustawy nadano nowe brzmienie regulacji art. 67a, mianowicie:

"Art. 67a. 1. W celu zapewnienia prawidłowej realizacji zadań opiekuńczych, w szczególności wspierania prawidłowego rozwoju uczniów, szkoła może zorganizować stołówkę.

2. Korzystanie z posiłków w stołówce szkolnej jest odpłatne.

3. Warunki korzystania ze stołówki szkolnej, w tym wysokość opłat za posiłki, ustala dyrektor szkoły w porozumieniu z organem prowadzącym szkołę.

4. Do opłat wnoszonych za korzystanie przez uczniów z posiłku w stołówce szkolnej, o których mowa w ust. 3, nie wlicza się wynagrodzeń pracowników i składek naliczanych od tych wynagrodzeń oraz kosztów utrzymania stołówki.

5. Organ prowadzący szkołę może zwolnić rodziców albo ucznia z całości lub części opłat, o których mowa w ust. 3:

- 1) w przypadku szczególnie trudnej sytuacji materialnej rodziny;
- 2) w szczególnie uzasadnionych przypadkach losowych.

6. Organ prowadzący szkołę może upoważnić do udzielania zwolnień, o których mowa w ust. 5, dyrektora szkoły, w której zorganizowano stołówkę."

Tym samym w dniu podejmowania przedmiotowej uchwały obowiązywało nowe brzmienie art. 67a ust. 3 ustawy o systemie oświaty. Wskazać należy, że zgodnie z art. 3 pkt 1 ustawy o systemie oświaty, ilekroć w dalszych przepisach jest mowa bez bliższego określenia o szkole – należy przez to rozumieć także przedszkole. W ocenie organu nadzoru oznacza to, że w dacie podjęcia przedmiotowej uchwały Rada Miejska w Pieńsku nie posiadała kompetencji do zamieszczenia w niej regulacji określającej wysokość opłat za posiłki w przedszkolu. Kompetencja ta została przekazana przez ustawodawcę dyrektorowi szkoły i odpowiednio dyrektorowi przedszkola. Tym samym, zdaniem organu nadzoru, zasadne jest stwierdzenie nieważności § 2 ust. 1 i 2 przedmiotowej uchwały.

W ocenie organu nadzoru § 5 uchwały został podjęty bez podstawy prawnej. Zgodnie z art. 67a ust. 2 ustawy o systemie oświaty korzystanie z stołówce jest odpłatne. Ustawodawca nie dał upoważnienia Radzie do modyfikacji powyższego przepisu w zakresie obejmującym pracowników przedszkola. Zgodnie z art. 87 Konstytucji RP źródłami powszechnie obowiązującego prawa w Rzeczypospolitej Polskiej są: Konstytucja, ustawy, ratyfikowane umowy międzynarodowe oraz rozporządzenia. Źródłami powszechnie obowiązującego prawa są także akty prawa miejscowego obowiązujące na obszarze działania organów, które je ustanowiły. Zgodnie z art. 94 Konstytucji organy samorządu terytorialnego oraz terenowe organy administracji rządowej, na podstawie i w granicach upoważnień zawartych w ustawie, ustanawiają akty prawa miejscowego obowiązujące na obszarze działania tych organów. Zasady i tryb wydawania aktów prawa miejscowego określa ustawa. Przepisy rozdziału III Konstytucji wyraźnie wskazują hierarchię aktów prawnych. W świetle tych przepisów ustawa i rozporządzenie są aktami prawnym hierarchicznie wyższymi od aktów prawnych organów samorządu terytorialnego. Oznacza to, że akty prawa miejscowego nie mogą być z nimi sprzeczne. Uchwały organów samorządu terytorialnego mogą być podejmowane wyłącznie na podstawie i w granicach prawa. Oznacza to również, że w powyższych uchwałach nie mogą znaleźć się materie regulowane już w aktach prawnych hierarchicznie wyższych. Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 25 sierpnia 1994 (SA/Gd 1260/94, OSS 1996/2/47) potwierdził, iż nawet powtórzenie za ustawą określonej regulacji stanowi istotne naruszenie prawa.

Mając na uwadze powyższe, stwierdzam jak na wstępie.

Zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, stwierdzenie przez organ nadzoru nieważności uchwały organu gminy wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Na podstawie art. 98 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, w związku z art. 54 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. Nr 163 poz. 1270 z późn. zm.) niniejsze rozstrzygnięcie może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu, za pośrednictwem Wojewody Dolnośląskiego, w terminie 30 dni od dnia jego doręczenia.

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI
RAFAŁ JURKOWLANIEC